

Waasan Päivälehti

WASA DAILY

Wasa Dagblad

Photo Supplement

Fanny Churberg

1845-1892

Fanny Churberg

Fanny Churberg föddes den 12 december 1845 i dåvarande Nikolajstad, nuvarande Vasa. Hon var det tredje barnet i en familj med sju barn, där fadern Matias Christian Churberg var läkare och modern Maria Ulrika Perander. Fyra av barnen dog i ung ålder, och Fanny växte upp med sina två yngre bröder, Waldemar och Torsten.

Som tonåring skickades hon till Borgå för att gå i skola på Emma Christina Peranders flickpensionat åren 1857–1859. Hon gick också på flickskolan i Viborg åren 1860–1861. Modern dog redan 1858, när Fanny var bara 12 år gammal, och fadern dog 1865, när Fanny var 20 år. Syskonen flyttade till Helsingfors för att bo hos sin faster. Fanny var möjligen förlovad med Berndt Lindholm, men de gifte sig aldrig.

I Helsingfors började Fanny Churberg sina konststudier genom att ta privatlektioner. Hennes lärare var Selma Schaeffer och Alexandra Frosterus-Såltin (1865–1866), Emma Gylden och Berndt Adolf Lindholm (1866–1867). Hon fortsatte sina studier som privat elev för Carl Ludwig åren 1867–1868 och 1871–1874 i Düsseldorf, Tyskland, där det

fanns en välrenommerad konstakademi. Men hon återvände alltid till Finland för att måla under somrarna. Hon var också en av de första finska konstnärerna som studerade i Paris. Churberg var privat elev till Vilhelm von Gegerfelt i Paris år 1876. År 1878 besökte hon världsutställningen i Paris, och hennes intresse för folkkonst ökade.

Churberg är en av de mest betydelsefulla figurerna i Finlands konsthistoria. Hennes korta men intensiva karriär lämnade ett bestående avtryck på den nationella konstscenen. Churbergs produktion är exceptionellt kraftfull och personligt präglad, och hennes målningar fascinerar och inspirerar än idag.

Churberg var en av de modiga kvinnor som bröt mot traditionella könsroller. Hon studerade konst i Düsseldorf, vilket var ovanligt för kvinnor vid den tiden. Åren i Tyskland stärkte hennes intresse för landskapsmålning, som senare blev hennes huvudsakliga inriktning.

I Churbergs målningar är naturen mer än bara en bakgrund; den är huvudpersonen. Hon fängade den finländska naturens djupaste väsen, dess ljus, färger och stämningar. Hennes verk innehåller både kraft och råhet, men också djup kärlek och förståelse.

Churbergs mest kända målningar inkluderar "Efter åskan", "Höst i Borgå" och "Tallskog". Dessa verk är som fönster till en annan värld, där naturen är både vacker och skrämmande, lugn och stor-

mig. Churberg lyckades förmedla en helhetsupplevelse till betraktaren som dröjer kvar länge.

Tyvärn blev Churbergs konstnärliga karriär kort av flera orsaker, bland annat på grund av hennes brors och hennes egen sjukdom. Karriären avbröts år 1880. Innan dess hade hon dock målat cirka 300 verk. Hon dog år 1892. Hennes död var en stor förlust för konstvärlden, även om hennes betydelse för den finska konsten blev uppenbar först i början av 1900-talet.

I Arena-tidningen nummer 1 år 1920 skrev Signe Tandefelt en lång artikel om Fanny Churberg. Artikelns sista stycke lyder: ”Intensiteten som hon lade i allt sitt arbete genom livet, i yttre och inre upplevelser, kunde inte undgå att tära på hennes livskraft och redan år 1892 var den slut för alltid. Hennes oavbrutna, outtröttliga liv fullt av arbete, Fanny Churberg ägnade endast några få år åt konstnärligt skapande, men det hon producerade under dessa år tillhör det bästa och mest personliga i finsk konst.”

Fanny Churberg är fortfarande en av Finlands konstvärlds klarast lysande stjärnor. Hennes verk fortsätter att inspirera och förvåna generationer.

(Källa: bl.a. Wikipedia)

Fanny Churberg

Vinterlandskap, 1860 - 1869

Konstmuseet Ateneum

Fanny Churberg

Vinterstykke, Isbelagd å, 1878

Konstmuseet Ateneum

Fanny Churberg

Fanny Churberg syntyi 12. joulukuuta 1845 silloisessa Nikolainkaupungissa eli Vaasassa. Hän oli Vaasassa äkärinä toiminut Matias Christian Churbergin ja hänen vaimonsa Maria Ulrika Peranderin seitsemännen lapsen kolmas lapsi. Lapsista neljä kuoli jo nuorena, ja Fanny varttui kahden nuoremman veljensä, Waldemarin ja Torstenin, kanssa.

Teini-iässä hänet lähetettiin vuosiksi 1857–1859 käymään koulua Porvooseen Emma Christina Peranderin tyttöpensionaattiin. Viipurin tyttökoulua Churberg kävi vuosina 1860–1861. Hänen äitinsä kuoli vuonna 1858, kun Fanny oli vasta 12-vuotias, ja isä kuoli vuonna 1865, kun Fanny oli 20-vuotias. Sisarukset muuttivat Helsinkiin tätinsä luokse. Fanny oli mahdollisesti kihloissa Berndt Lindholmin kanssa, mutta he eivät avioituneet.

Fanny Churberg
Stilleben, 1876
Konstmuseet Ateneum

Fanny Churberg
Stilleben med grönsaker och fiskar, 1876
Konstmuseet Ateneum

Helsingissä Fanny Churberg aloitti maalausopinnot ottamalla yksityistunteja. Hänen opettajinaan toimivat Selma Schaeffer ja Alexandra Frosterus-Sältin (1865–1866), Emma Gylden ja Berndt Adolf Lindholm (1866–1867). Hän jatkoi opintojaan yksityisoppilaana Carl Ludwigin johdolla vuosina 1867–1868 ja 1871–1874 Saksassa Düsseldorfissa, jossa oli arvostettu Düsseldorfin taideakatemia, mutta palasi aina kesäisin maalaamaan Suomeen. Hän oli myös ensimmäisiä Pariisissa opiskelleita suomalaisia maalareita. Churberg oli Vilhelm von Gegerfeltin yksityisoppilaana Pariisissa vuonna 1876. Vuonna 1878 hän teki matkan Pariisiin maailmannäyttelyyn, ja kansankäsityöt alkoivat kiinnostaa häntä yhä enemmän.

Churberg on yksi Suomen taidehistorian merkittävimmistä hahmoista. Hänen lyhyt mutta intensiivinen uransa jätti pysyvän jäljen kansalliseen taidemaailmaan. Churbergin tuotanto on poikkeuksellisen voimakasta ja persoonallista, ja hänen maalauksensa kiehtovat ja innostavat ed-

Fanny Churberg
Skogsdunge
Konstmuseet Ateneum

elleen.

Churberg oli aikansa rohkeita naisia, jotka mursivat perinteisiä sukupuolirooleja. Hän opiskeli taidetta Düsseldorfissa, mikä oli tuolloin naisille harvinaista. Saksassa vietetyt vuodet vahvistivat hänen kiinnostustaan maisemamaalaukseen, joka myöhemmin tuli hänen päätyylisuunnakseen.

Churbergin maalauksissa luonto on enemmän kuin vain tausta; se on päähenkilö. Hän vangitsi suomalaisen luonnon syvimmän olemuksen, sen valon, värit ja tunnelmat. Hänen teoksissaan on voimaa ja raa-kuutta, mutta myös syvä rakkautta ja ymmärrystä.

Churbergin tunnetuimpia maalauksia ovat muun muassa ”Ukkosen jälkeen”, ”Syksy Porvoossa” ja ”Mäntymetsä”. Nämä teokset ovat kuin ikkunoita toiseen maailmaan, jossa luonto on sekä kaunis että pelottava, rauhallinen ja myrskyisä. Churberg onnistui välittämään katsojalle kokonaisvaltaisen elämyksen, joka jää pitkään mieleen.

Valitettavasti Churbergin taiteellinen ura jäi lyhyeksi useista syistä, kuten veljen

ja hänen oman sairastumisensa vuoksi. Ura katkesi vuonna 1880. Ennen sitä hän oli kuitenkin maalannut noin 300 teosta. Hän kuoli vuonna 1892. Hänen kuolemansa oli suuri menetyks taidemaailmalle, vaikka hänen merkityksensä Suomen taiteeseen selvisi vasta 1900-luvun alkupuolella.

Arena-lehdessä numero 1 vuonna 1920 Signe Tandefelt kirjoitti pitkän artikkelin Fanny Churbergista. Artikkelin viimeinen kappale kuuluu seuraavasti: ”Intensiteetti, jonka hän pani kaikkeen työhönsä läpi elämänsä, ulkoisissa ja sisäisissä kokemuksissa, ei voinut olla syömättä hänen elinvoimaansa ja jo vuonna 1892 se oli ikuisesti lopussa. Hänen jatkuvan, väsymättömän elämänsä täynnä työtä Fanny Churberg omistautui vain muutamien vuoden taiteelliseen luomiseen, mutta se, mitä hän tuotti näiden vuosien aikana, kuuluu parasta ja persoonallisinta suomalais-taiteetta.”

Fanny Churberg on edelleen yksi Suomen taiteen kirkkaimmista tähdistä. Hänen työnsä jatkaa inspiroimista ja hämmästyttämistä sukupolvien ajan.

(Lähde: mm. Wikipedia)

Fanny Cburberg

Fanny Churberg was born on December 12, 1845, in what was then Nikolainkaupunki, now known as Vaasa. She was the third child in a family of seven, where her father, Matias Christian Churberg, was a doctor, and her mother, Maria Ulrika Perander, was a homemaker. Four of the children died young, and Fanny grew up with her two younger brothers, Waldemar and Torsten.

As a teenager, she was sent to Porvoo to attend school at Emma Christina Perander's girls' boarding school from 1857 to 1859. She also attended a girls' school in Vyborg from 1860 to 1861. Her mother died in 1858, when Fanny was only 12 years old, and her father passed away in 1865, when Fanny was 20. The siblings moved to Helsinki to live with their aunt.

Fanny was possibly engaged to Berndt Lindholm, but they never married.

In Helsinki, Fanny Churberg began her art studies by taking private lessons. Her teachers included Selma Schaeffer and Alexandra Frosterus-Såltin (1865–1866), Emma Gylden and Berndt Adolf Lindholm (1866–1867). She continued her studies as a private student under Carl Ludwig from 1867 to 1868 and from 1871 to 1874 in Düsseldorf, Germany, which had a prestigious art academy. However, she always returned to Finland to paint during the summers. She was also one of the first Finnish artists to study in Paris. Churberg was a private student of Vilhelm von Gegerfelt in Paris in 1876. In 1878, she visited the Paris World's Fair, and her interest in folk art grew.

Churberg is one of the most significant figures in Finnish art history. Her short but intense career left a lasting mark on the national art scene. Churberg's work is exceptionally powerful and personally marked, and her paintings continue

Fanny Churberg
Vinterlandskap, efter solnedgången, 1880
Konstmuseet Ateneum

Fanny Churberg
Rapakiviklippor, 1871
Konstmuseet Ateneum

to fascinate and inspire.

Churberg was one of the bold women of her time who broke traditional gender roles. She studied art in Düsseldorf, which was rare for women at the time. Her years in Germany strengthened her interest in landscape painting, which later became her main style.

In Churberg's paintings, nature is more than just a background; it is the main character. She captured the deepest essence of Finnish nature, its light, colors, and moods. Her works contain both strength and rawness, but also deep love and understanding.

Churberg's most famous paintings include "After the Thunderstorm," "Autumn in Porvoo," and "Pine Forest." These works are like windows to another world, where nature is both beautiful and frightening, calm and stormy. Churberg managed to convey a holistic experience to the viewer that lingers long.

Unfortunately, Churberg's artistic career was cut short for several reasons, in-

Fanny Churberg
Vinterkväll, 1880
Konstmuseet Ateneum

Fanny Churberg
Sved, landskap från Nyland ; Före åskvädret, landskap,
1872
Konstmuseet Ateneum

cluding her brother's and her own illness. Her career ended in 1880. Before that, however, she had painted about 300 works. She died in 1892. Her death was a great loss to the art world, although her significance to Finnish art became clear only in the early 20th century.

In Arena magazine, issue 1 in 1920, Signe Tandefelt wrote a long article about Fanny Churberg. The last paragraph of the article reads: "The intensity that she put into all her work throughout her life, in external and internal experiences, could not help but consume her vitality and by 1892 it was forever gone. Her continuous, tireless life full of work, Fanny Churberg devoted only a few years to artistic creation, but what she produced during those years belongs to the best and most personal Finnish art."

Fanny Churberg remains one of the brightest stars in Finnish art. Her work continues to inspire and amaze generations.

(Source: e.g., Wikipedia)

